

Potilasohje: Vakava A-streptokokkitauti – tietoa sairastuneelle

Sinulla on todettu vakava A-streptokokki-infektio, jota hoidetaan suonensisäisellä antibiootilla sairaalassa.

Mikä on A-streptokokki?

A-streptokokki (*Streptococcus pyogenes*) on bakteeri, joka leviää nielusta pisaratartunnan ja ihoinfektioista tai käsien kautta kosketustartunnan kautta lähikontakteille. Taudin itämisaika on yleensä 1–4 vuorokautta, mutta vaihtelee jopa kuukauteen saakka.

Lievät A-streptokokkitaudit ovat tavallisia, joista yleisin on kuumeinen nielutulehdus eli ”angiina”. Bakteeri voi aiheuttaa myös ihoinfektioina märkäruven, tulirokon tai ns. ruusutulehduksen. Varsinkin pikkulapsilla infektio voi ilmetä myös peräaukon ympärillä ihotulehduksena tai emättimen/ulkosynnyttimien tulehduksena. Nielu- ja ihoinfektiot voivat aiheuttaa epidemioita päiväkodeissa, kouluissa ja perheissä. Joskus lievä A-streptokokki-infektio voi johtaa vakavaan taudinkuvaan.

Vakavan A-streptokokkitaudin oireita ovat muun muassa korkea kuume, voimakas kurkkukipu, hengenahdistus, ihoalueen tai raajan nopeasti laajenevaa punoitusta, kova kipua ilman selvää syytä ja heikko yleisvointi. Ihorikot ja -infektiot ovat yleisin vakavan A-streptokokki-infektion lähtökohta. Vakavat taudinkuvat, kuten verenmyrkytys (bakteeri kasvaa veressä), aivokalvontulehdus tai vaikeat iho- ja pehmytkudosinfektiot ovat harvinaisia ja ne hoidetaan aina sairaalassa.

Lähikontakteillasi on suurentunut riski saada oireinen tauti

Lähikontakteilla on suurentunut riski saada oireinen A-streptokokki-infektio. Lähikontaktit kartoitetaan viikon ajalta ennen oireidesi alkamista. Lähikontakteilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka asuvat samassa taloudessa kanssasi tai joiden kanssa sinulla on ollut muutoin läheinen kontakti. Terveystieteiden tutkimuksesta otetaan yhteyttä lähikontakteihin. Heitä pyydetään seuraamaan oireita kuukauden ajan viimeisestä altistumisesta sekä hakeutumaan tutkimuksiin ja hoitoon, mikäli oireita ilmenee.

Hyvällä käsi- ja yskimishygienialla on merkitystä

- Pese kädet vedellä ja saippualla WC:ssä käynnin, vaipan vaihdon, niistämisestä, yskimisen tai aivastamisen jälkeen sekä aina ennen ruokailua tai ruoan laitoa.
- Yski, aivasta ja niistä nenä kertakäyttönenäliinaan. Heitä käytetty nenäliina roskiin; tämän jälkeen pese kädet. Mikäli nenäliinaa ei ole käytettävissä tai et ehdi sitä ottaa, yski tai aivasta hihaan tai olkaparteeseen.

Lisätietoa

www.thl.fi A-streptokokki